

Odobravanje zaključnih računov

Meseca januar in februar terjata vsako leto zelo intenzivno delo gospodarskih organizacij v zvezi s sestavljanjem in sprejemom zaključnih računov. Pri tem pomeni prav odobritev zaključnega računa enega izmed velikih aktov organov delavskega upravljanja, kjer prihaja njihova funkcija do popolne veljave.

Zaključni račun je podoba poslovanja gospodarske organizacije za določeno leto. Zato ni vseeno, kako bodo prikazani uspehi in neuspehi gospodarske organizacije, upravljanje in trošenje sredstev, eventualna nova investiranja, stanje zalog, gotovine, kreditov in vrste drugih pokazateljev, ki so važni za ocenjevanje uspehov in poslovanja gospodarske organizacije.

Zato ni vseeno, kdaj bo predlog zaključnega računa izročen organom delavskega upravljanja: od uprave podjetja ali računovodstva upravnemu odboru, od upravnega odbora pa delavskemu svetu. Tako prvi kakor drugi organ delavskega samoupravljanja sta živo zainteresirana za uspehe gospodarske organizacije kakor tudi za pojasnitev posameznih pokazateljev. Razpravljata pa lahko o tem le, če jim bo zaključni račun predložen pravočasno.

V naši skupnosti smo že prejšnja leta govorili o zaključnih računih gospodarskih organizacij. V teh člankih smo se večinoma dotikali poročil o že odobrenih zaključnih računih, posebna pozornost pa je bila posvečena zapisnikom s sej delavskih svetov, na katerih so razpravljali in odobrili zaključne račune. Letos si bo uredništvo prizadevalo prispevati, da bodo sama razpravljanja o zaključnih računih čim bolj vsebinska, čim bolj konkretna in čim bolj popolna. Ob tej nameri bomo v prihodnjih številkah opozorili na nekatere momente, ki jih je treba upoštevati pri opravljanju tega važnega dela v poslovanju samoupravnih organov.

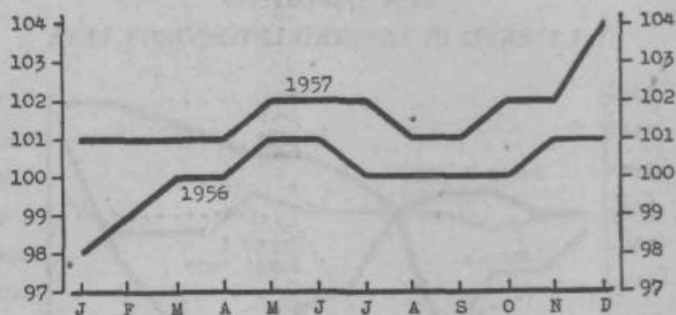
Že sedaj je nujno opozoriti na dejstvo, da mora biti od delavskega sveta odobreni zaključni račun izročen organom občinskih ljudskih odborov najkasneje do konca februarja (razen nekaterih redkih izjem). Pred tem rokom mora biti zaključni račun torej po računovodstvu gospodarske organizacije sestavljen, napisana morajo biti vsa poročila, o njem je treba razpravljati v upravnem odboru, upravni odbor mora sestaviti poročilo o poslovanju in ves zaključni račun s poročilom dostaviti delavskemu svetu v razpravljanje in odobritev. Delavski svet mora razen tega na eni izmed svojih sej ločeno od razprave o zaključnem računu razpravljati tudi o rezultatih opravljenega popisa.

Vsaka izmed teh zadev terja določen čas. Glede na sorazmerno kratek rok, je nujno, da se za vsako fazo izdelave zaključnega računa določi rok, z drugimi besedami, da se sestavi delovni načrt. Sicer preti nevarnost, to pa so pokazale tudi izkušnje prejšnjih let, da bodo zaključni računi končani tam nekje 26. in 27. februarja in zaradi sankcij, ki jih je mogoče izvajati proti gospodarski organizaciji v primeru prekoračenja roka za predajo zaključnega računa, se bo od delavskega sveta zahtevalo, da sprejeme zaključni račun tak, kakršen je, ker bo premalo časa celo za razpravljanje, a kje da bi napravili morda še kakšne popravke. Tako se dejansko delavski svet odreče eni izmed svojih osnovnih pravic, to je, da dejansko razpravlja o zaključnem računu in da dejansko izvrši razdelitev realiziranih sredstev, temveč dopusti, da opravi to funkcijo strokovni aparat podjetja.

Uredba o zaključnih računih določa, da je treba zaključni račun izročiti pristojnemu organu občinskega ljudskega odbora v roku sedem dni od dneva njegove odobritve ali najkasneje do konca februarja. Ta rok sedmih dni je določen gospodarski organizaciji predvsem zato, da bi bilo mogoče napraviti določene popravke, ki jih zahteva delavski svet. To pomeni, da bi moral biti zaključni račun predložen delavskemu svetu najkasneje okrog 21. februarja. Vsak dan zamude po tem roku, čeprav ta zamuda vse do 28. februarja ne povzroči nobenih zakonskih odgovornosti, pomeni tudi majhno krnjenje delavskega samoupravljanja, posebno pa, ko se pride s časom v tako stisko, da pomenita razpravljanje in odobritev le golo formalnost. Če gremo od tega datuma naprej, bi moral imeti upravni odbor svojo sejo vsaj dan ali dva pred sejo delavskega sveta, tako da bi moralo računovodstvo zaključni račun sestaviti najkasneje do 18. februarja.

Ti roki bodo verjetno, posebno pri nekaterih velikih gospodarskih organizacijah, skoraj redno za dan ali dva prekoračeni. Dostavitev zaključnih računov v razpravljanje delavskemu svetu le dan ali dva pred predajo pomeni v večini primerov izvršitev samo formalne strani te faze dela v zvezi z zaključnim računom, čemur bi se morali v vsakem primeru izogniti. B. R.

ŽIVLJENJSKI STROŠKI IN CENE NA DROBNO

Gibanje splošnega indeksa cen na drobno (Osnova: povprečje 1956 = 100)

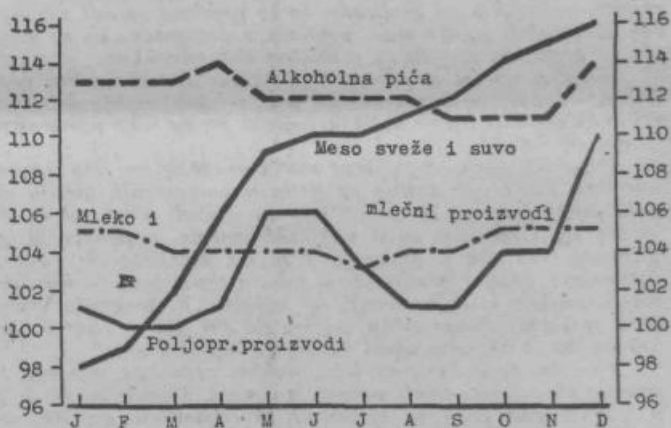
(Nadaljevanje s 3. strani)

je prišlo do občutne podražitve jabolk, delno zaradi izvoza, delno pa tudi zaradi slabe letine. V januarju letos se je cena jabolk boljših kakovosti gibala na trgih večjih mest od 140 do 160 din, v manjših potrošniških središčih od 100 do 120. Cene pomaranč se gibljejo od 200 do 210 din v primerjavi z 280 do 320 din v začetku lanskega leta.

Pri mleku večinoma ni bilo večjih sprememb, pri jajcih pa je prihajalo do močnega sezonskega gibanja, tako da je povprečna cena bila povprečno 50 din za kos, zaradi posredovanja iz uvoza in delno ugodnega vremena pa je v zadnjih dneh znatno nižja.

Vino je v povprečju za približno 17 odstotkov dražje kakor v januarju predlanskim, žganje za 19 odstotkov, pivo pa za 2 odstotka.

Zaradi spremembe tarife v nekaterih mestih za trošenje električnega toka v gospodinjstvu je prišlo do zvišanja cen v povprečju za 32 odstotkov, lignit se je podražil za 2 odstotka. V celoti so se zvišali v l. 1957 stroški za kurivo in razsvetljavo za približno tri odstotke.

Gibanje cen živil v l. 1957 (Osnova: povprečje 1956 = 100)

Cene volnenim tkaninam so ostale večinoma nespremenjene, bombažne tkanine pa so se v povprečju pocenile za dva do tri odstotke. Enako je bilo tudi s konfekcijo. Cene obutve iz serijske industrijske proizvodnje in povprečne kakovosti se večinoma niso spremenile, podražila pa se je modna obutev, posebna ženska modna obutev iz obrtne proizvodnje. Tako so na primer ženski modni čevlji iz industrijske proizvodnje stali približno 4000 din, a iz obrtne 6000 do 8000 din. V celoti so bili stroški za oblačenje v l. 1957 za en odstotek nižji.

Cene industrijskih proizvodov za potrebe gospodinjstev in za osebne potrebe so ostale v celoti nespremenjene, le pohištvo se je zaradi večjega povpraševanja podražilo za približno dva odstotka. Primerjava cen električnih aparatov za gospodinjstva je zelo težavna, ker so velike in nepravilne razlike med posameznimi mesti in tudi med različnimi podjetji in prodajalnami v istem mestu.

Zaradi nerazvitosti obrtnega omrežja in čedalje večjega povpraševanja po uslugah so cene teh uslug vse minulo let naraščale, ta težnja pa se občuti še naprej v letošnjem januarju, posebno glede krojaških uslug.